

EUROPOS PARLAMENTAS

2009–2014

Plenarinio posėdžio dokumentas

16.10.2013

B7-0475/2013

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas siekiant užbaigti diskusijas dėl Tarybos ir Komisijos pareiškimų

pagal Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 dalį

dėl migracijos srautų Viduržemio jūros regione, ypatingą dėmesį skiriant
tragiškiems įvykiams prie Lampedūzos krantų
(2013/2827(RSP))

Jan Mulder
ALDE frakcijos vardu

RE\1006930LT.doc

PE519.353v01-00

LT

Susivieniję įvairovėje

LT

Europos Parlamento rezoliucija dėl migracijos srautų Viduržemio jūros regione, ypatingą dėmesį skiriant tragiškiems įvykiams prie Lampedūzos krantų (2013/2827(RSP))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją,
- atsižvelgdamas į 1948 m. Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,
- atsižvelgdamas į 1949 m. Ženevos konvencijas ir jų papildomus protokolus,
- atsižvelgdamas į 2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 439/2010 dėl Europos prieglobsčio paramos biuro įsteigimo¹,
- atsižvelgdamas į pasiūlymą, kuriuo nustatomos išorės jūrų sienų stebėjimo vykdant Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie valstybių narių išorės sienų valdymo agentūros koordinuojamą operatyvų bendradarbiavimą taisyklės,
- atsižvelgdamas į 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1168/2011, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 2007/2004, įsteigiantis Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūrą (FRONTEX)²,
- atsižvelgdamas į Europos Parlamento poziciją, priimtą per pirmąjį svarstymą 2013 m. spalio 10 d., siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. .../2013, kuriuo sukurama Europos sienų stebėjimo sistema (EUROSUR)³,
- atsižvelgdamas į 2013 m. kovo 20 d. bendrą Europos Komisijos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai komunikatą „Europos kaimynystės politika. Siekiant glaudesnės partnerystės“ (JOIN(2013)0004),
- atsižvelgdamas į savo 2011 m. balandžio 7 d. rezoliuciją dėl Europos kaimynystės politikos pietų aspekto peržiūros⁴,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gegužės 20 d. pateiktą klausimą žodžiu „Savanoriška nuolatinė Sąjungos perkėlimo sistema“,
- atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto ataskaitą dėl 2011 m. lapkričio mėn. siųstos delegacijos į Lampedūzą,
- atsižvelgdamas į 2013 m. spalio 9 d. Europos Komisijos pirmininko José Manuelio

¹ OL L 132, 2010 5 29, p. 11.

² OL L 304, 2011 11 22, p. 1.

³ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0416.

⁴ OL C 296 E, 2012 10 2, p. 114.

Barroso ir už vidaus reikalus atsakingos Komisijos narės Cecilios Malmström vizitą į Lampedūzą ir į tą pačią dieną vykusias atitinkamas diskusijas plenariniame posėdyje ES migracijos politikos Viduržemio jūros regione klausimu, ypatingą dėmesį skiriant tragiškiems įvykiams prie Lampedūzos krantų,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 77 ir 80 straipsnius,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi pastarųjų prie Lampedūzos krantų įvykusių tragedijų aukomis tapo mažiausiai 360 migrantų, o daug kitų dingo be žinios;
- B. kadangi, remiantis Tarptautinės migracijos organizacijos duomenimis, nuo 1993 m. jūroje žuvo mažiausiai 20 000 žmonių, o tai dar kartą įrodo, kad būtina imtis visų įmanomų priemonių, kuriomis galima išgelbėti pavojuje atsidūrusius žmones, o valstybės narės privalo tvirtai laikytis savo tarptautinių prievolių vykdyti gelbėjimo operacijas jūroje;
- C. kadangi kontrabandininkai ir prekyautojai žmonėmis išnaudoja nelegalius migrantus, o aukos yra nusikalstamų tinklų verčiamos, viliojamos arba apgaule įtikinamos atvykti į Europą; kadangi nusikalstami tinklai kelia didelę riziką migrantų gyvybei ir kadangi jie yra iššūkis ES;
- D. kadangi solidarumo ir sąžiningo atsakomybės pasidalijimo principas apibrėžtas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 80 straipsnyje;
- E. kadangi naujos persvarstytos bendros Europos prieglobsčio sistemos (BEPS) tikslas yra nustatyti aiškesnes taisykles ir užtikrinti teisingą ir tinkamą pabėgėlių, kuriems reikia tarptautinės apsaugos, apsaugą;
- F. kadangi ES teisės aktais jau numatytos kai kurios priemonės, pavyzdžiui, Vizų kodeksas ir Šengeno sienų kodeksas, pagal kurias galima suteikti vizas pabėgėliams dėl humanitarinių priežasčių;
- G. kadangi valstybės narės turėtų būti skatinamos naudotis lėšomis, kurias bus galima gauti iš Prieglobsčio ir migracijos fondo, ir lėšomis, kurias galima gauti pagal Parengiamuosius veiksmus, siekiant sudaryti sąlygas pabėgėlių perkėlimui esant kritiškai padėčiai; šie veiksmai taip pat apima šias priemones: paramą asmenims, kuriuos Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuras (UNHCR) jau pripažino pabėgėliais, paramą veiksams susidarius kritiškai padėčiai, jeigu pabėgėlių grupės, kurioms teikiama pirmenybė, patiria ginkluotą užpuolimą, susiduria su kitomis didelio pažeidžiamumo ir grėsmės gyvybei aplinkybėmis; prireikus, kritinės padėties atvejais papildomos finansinės paramos teikimą JTVPK ir jo ryšių palaikymo organizacijoms valstybėse narėse ir Sąjungos lygmeniu;
1. reiškia gilų liūdesį ir apgailestavimą dėl tragiškų žūčių prie Lampedūzos krantų; primygtinai ragina Europos Sąjungą ir valstybes nares dėti daugiau pastangų, kad būtų užkirstas kelias žūtims jūroje;
 2. mano, kad įvykiai Lampedūzoje turėtų būti įspėjamasis signalas Europai ir kad vienintelis

būdas užkirsti kelią kitai tragedijai yra laikytis solidarumu ir atsakomybe grindžiamo suderinto požiūrio, remiantis bendromis priemonėmis;

3. ragina teikti humanitarinę pagalbą šią tragediją išgyvenusiems asmenims ir prašo, kad ES ir valstybės narės ir toliau laikytųsi įsipareigojimų užtikrinti jų visuotines pagrindines teises, ypač nelydimų nepilnamečių teises;
4. pabrėžia, kad pirmenybė teikiama teisėtam atvykimui į ES, o ne daug pavojingesniam nelegaliam atvykimui, dėl kurio gali kilti prekybos žmonėmis pavojus ir pavojus gyvybei; todėl ragina valstybes nares išnagrinėti visus galiojančius ES teisės aktus ir procedūras, pagal kuriuos būtų galima saugiai atvykti į ES, siekiant laikinai priimti piliečius, turinčius bėgti iš savo šalies; pabrėžia, kad ES teisės aktais jau numatytos kai kurios priemonės, pavyzdžiui, Vizų kodekso 25 straipsnis ir Šengeno sienų kodekso 5 straipsnis, pagal kurias galima suteikti vizas pabėgėliams dėl humanitarinių priežasčių;
5. reiškia susirūpinimą dėl didėjančio žmonių, kurie rizikuoja savo gyvybėmis ir pavojingomis sąlygomis plaukia laivais Viduržemio jūra į ES, skaičiaus; ragina valstybes nares imtis priemonių, kuriomis būtų užtikrinama, kad prieglobsčio prašytojai galėtų saugiai pasinaudoti Sąjungos prieglobsčio suteikimo sistema;
6. primena, kad ES solidarumas turi būti glaudžiai derinamas su atsakomybe; primena valstybėms narėms, kad jos turi teisinę prievolę padėti migrantams jūroje;
7. primygtinai ragina valstybes nares pasinaudoti savo kompetencija ir visomis esamomis priemonėmis gelbėjant asmenis jūroje;
8. ragina ES ir valstybes nares panaikinti ar persvarstyti visus teisės aktus, pagal kuriuos asmenys, padedantys migrantams jūroje, laikomi nusikaltėliais; ragina Europos Komisiją persvarstyti Tarybos direktyvą 2002/90/EB, kurioje apibrėžtos sankcijos už padėjimą neteisėtai atvykti, vykti tranzitu ir apsigyventi, siekiant aiškiau nustatyti, kad humanitarinės pagalbos teikimas jūroje esantiems ir nelaimės ištiktiems migrantams yra bendroji taisyklė, o ne veiksmas, už kurį kada nors būtų galima skirti kokią nors sankciją;
9. ragina Sąjungą greitai susitarti dėl naujų agentūros FRONTEX koordinuojamoms jūros operacijoms taikomų perėmimo taisyklių, kad būtų sukurtos veiksmingos ir suderintos ES lygmens gelbėjimo priemonės ir būtų užtikrinta, kad operacijos būtų vykdomos visiškai laikantis atitinkamos tarptautinės žmogaus teisių ir pabėgėlių teisės bei standartų ir prievolių pagal jūrų teisę;
10. ragina agentūrą FRONTEX ir valstybes nares užtikrinti, kad pagal persvarstyto FRONTEX reglamento 5 straipsnį visi sienos apsaugos pareigūnai ir kiti darbuotojai iš valstybių narių, kurie dalyvauja Europos sienos apsaugos būriuose, taip pat agentūros personalas, sudalyvautų mokymuose atitinkamų Sąjungos ir tarptautinių teisės aktų bei pagrindinių teisių tema;
11. ragina Sąjungą ir valstybes nares siekti sukurti veiksmingus išgelbėtų pabėgėlių ir migrantų saugią išlaipinimo vietų nustatymo mechanizmus;
12. ragina Sąjungą ir valstybes nares sudaryti galimybes naudotis teisingomis ir

veiksmingomis prieglobsčio prašymo procedūromis tiems asmenims, kuriems gali prireikti tarptautinės apsaugos, remiantis supratimu, kad išlaipinimas nebūtinai reiškia, jog tik ta valstybė, kurios teritorijoje išlaipinami jūroje išgelbėti asmenys, turi prisiimti visą atsakomybę už dokumentų tvarkymą ir sprendimų ieškojimą;

13. ragina Sąjungą ir valstybes nares pasitelkiant turimas europines ir nacionalines priemones valdyti mišrius migracijos srautus ir užtikrinti gerą veiksmų koordinavimą ir informavimą, pavyzdžiui, gerinant valstybės narės pakrančių apsaugos pareigūnų keitimąsi informacija;
14. ragina Sąjungą, FRONTEX ir valstybes nares užtikrinti, kad pagalba į nelaimę patekusiems migrantams ir gelbėjimas jūroje būtų vienas iš svarbiausių prioritetų įgyvendinant naujai priimtą EUROSUR reglamentą;
15. prašo skirti daugiau biudžeto lėšų Europos prieglobsčio paramos biurui (EASO) ir Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūrai (FRONTEX) siekiant padėti valstybės narėms tais atvejais, kai joms reikia didesnės techninės ir operacinės pagalbos prie išorės sienų, atsižvelgiant į tai, kad tam tikrais atvejais gali tekti skubiai teikti humanitarinę pagalbą ar vykdyti gelbėjimo operacijas jūroje; primena, kad tinkamas šių priemonių finansavimas yra labai svarbus siekiant koordinuoto požiūrio; ragina ir valstybes nares sustiprinti praktinį bendradarbiavimą su EASO, FRONTEX, be kita ko, teikiant pagalbą natūra (komandiruojami pareigūnai, materialinė parama ir t. t.);
16. apgailestauja, kad ES iki šiol negalėjo ar nenorėjo plėtoti išsamios Viduržemio jūros regiono strategijos, kurioje darbuotojų migracija būtų paaiškinta atsižvelgiant į šio regiono socialinį, ekonominį ir politinės raidos kontekstą; ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir vyriausiąją įgaliotinę teikti daugiau reikšmės priemonėms, kuriomis būtų bandoma sulaikyti nuo atsitiktinės emigracijos ir skatinti pietinių Viduržemio jūros regiono šalių vyriausybes taikyti veiksmingesnę savo sienų kontrolę;
17. ragina ES ir toliau siūlyti humanitarinę, finansinę ir politinę pagalbą Šiaurės Afrikos ir Artimųjų Rytų krizės regionams, kad būtų šalinamos tikrosios migracijos priežastys;
18. ragina valstybes nares užtikrinti, kad visos įvairių BEPS priemonių nuostatos būtų teisingai įgyvendintos; primena valstybėms narėms, kad tarptautinės apsaugos prašantys asmenys turėtų būti nukreipti į kompetentingas nacionalines prieglobsčio institucijas ir jiems turėtų būti suteikta galimybė naudotis teisingomis ir veiksmingomis prieglobsčio procedūromis;
19. visų pirma pabrėžia dalijimosi finansine atsakomybe prieglobsčio srityje svarbą ir rekomenduoja remiantis objektyviais kriterijais sukurti gerai finansuojamą mechanizmą, kuris padėtų sumažinti spaudimą, kurį patiria valstybės narės, priimančios daugiau prieglobsčio prašytojų ir tarptautinės apsaugos gavėjų (absoliučiais arba santykiniais skaičiais);
20. ragina ES ir valstybes nares imtis tinkamų atsakingų priemonių dėl galimo pabėgėlių srauto į valstybes nares; ragina Komisiją ir valstybes nares toliau stebėti esamą padėtį ir parengti nenumatytų atvejų planą, įskaitant galimybę prireikus tam tikromis aplinkybėmis taikyti Laikinos apsaugos direktyvą;

21. ragina valstybes nares paisyti negražinimo principo laikantis esamos tarptautinės ir ES teisės nuostatų; ragina valstybes nares nedelsiant nutraukti bet kokią netinkamą ir išplėstą sulaikymo praktiką, kuria pažeidžiama tarptautinė ir ES teisė, ir pažymi, kad migrantų sulaikymo priemonės visuomet turi būti pagrįstos administraciniu sprendimu ir turi būti tinkamai motyvuotos ir laikinos;
22. ragina valstybes nares spręsti neatidėliotinų reikmių klausimą leidžiant papildyti nustatytą nacionalinę perkėlimo kvotą ir priimant asmenis iš humanitarinių paskatų; ragina valstybes nares pasinaudoti lėšomis, kurios vis dar prieinamos parengiamiesiems veiksams ir (arba) bandomajam projektui perkėlimo srityje įgyvendinti;
23. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliojotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, valstybių narių parlamentams ir vyriausybėms, JT Generaliniam Sekretoriui ir JT vyriausiajam pabėgėlių reikalų komisarui.